

USTAVNI SUD CRNE GORE

**IZVJEŠTAJ O RADU
USTAVNOG SUDA CRNE GORE
U 2019. GODINI**

Podgorica, jun 2020. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	1
I POSTUPANJE U PREDMETIMA I OSNOVNI STATISTIČKI PODACI	2
1. Podaci o novoprimaljenim predmetima	2
2. Podaci o ukupnom broju predmeta u radu	3
3. Podaci o broju rješenih i neriješenih predmeta na kraju 2019. godine	4
II PREGLED RJEŠAVANJA PREDMETA IZ USTAVNOSUĐSKIH NADLEŽNOSTI	6
1. Zakoni i drugi opšti akti Skupštine Crne Gore	6
2. Propisi i drugi opšti akti	7
2.1. Uredbe i drugi akti vlade	7
2.2. Propisi i drugi akti ministarstava i drugih državnih organa	8
2.3. Opšti akti organa lokalne samouprave	8
2.4. Opšti pravni akti drugih subjekata	9
3. Odlučivanje u postupku po ustavnim žalbama	9
III POSTUPANJE DRŽAVNIH ORGANA PO ZAHTJEVIMA USTAVNOG SUDA	13
IV ORGANIZACIONI OBLICI RADA USTAVNOG SUDA	14
1. Sjednice Ustavnog suda i vijeća	14
2. Redakciona komisija	14
3. Normativna djelatnost Ustavnog suda	14
V JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA	16
VI MEĐUNARODNA SARADNJA	17
1. Saradnja sa Savjetom Evrope	17
2. Regionalna saradnja	18
3. Međunarodne konferencije i savjetovanja	19
4. Međunarodne fondacije i ambasade	19
VII SARADNJA SA DRUGIM DRŽAVnim ORGANIMA, USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA	20
VIII USLOVI RADA USTAVNOG SUDA	21

UVODNE NAPOMENE

Godišnji izvještaj o radu Ustavnog suda ima za cilj da približi stručnoj i široj javnosti rad Ustavnog suda u prethodnoj godini. Broj i vrsta predmeta koji su primljeni u 2019. godini, pokazuje i dalje izuzetnu opterećenost Ustavnog suda. Uporedo posmatrano, prema pojedinim nadležnostima Ustavnog suda, u odnosu na prethodni period, prisutna je tendencija blagog smanjivanja broja novih predmeta u oblasti normativne kontrole. Naime, i pored velikog značaja rješavanja predmeta iz oblasti apstraktne kontrole, rad Ustavnog suda je, i u ovom periodu, bio prevashodno opterećen odlučivanjem o ustavnim žalbama, koje i dalje imaju status dominantne nadležnosti Ustavnog suda.

Tumačeći ustavne norme, i ukazujući na značaj vrijednosti proklamovanih Ustavom, Ustavni sud nastoji da obezbijedi usaglašenog pravnog sistema u Crnoj Gori i da, u okviru svojih nadležnosti, djelotvornije štiti ljudska prava i slobode i druge ustavne vrijednosti.

Opredjeljenje Ustavnog suda, i u ovom periodu, bilo je da nastoji da poveća djelotvornost i efikasnost rada, unaprijedi odnose sa javnošću, kroz redizajniranje web stranice Ustavnog suda, jačanje međunarodne saradnje, kako sa ustavnim sudovima u drugim državama, tako i sa međunarodnim institucijama, kao što su Evropski sud za ljudska prava, Venecijanska komisija i dr.

Zajedničkim angažovanjem sudija i stručne službe Ustavni sud je, i pored velikog broja predmeta koje je imao u radu, postigao veću ažurnost u rješavanju predmeta u odnosu na ranije godine.

I POSTUPANJE U PREDMETIMA I OSNOVNI STATISTIČKI PODACI

Prezentujući javnosti podatke o predmetima u godišnjem Izvještaju, Ustavni sud, već nekoliko godina ističe opterećenost velikim brojem predmeta, posebno izjavljenih ustavnih žalbi i predloga i inicijativa za ocjenu ustavnosti zakona. Kao razloge za takvo stanje, kada je riječ o predmetima iz oblasti apstraktne kontrole, Ustavni sud nalazi, sa jedne strane, u Ustavom široko utvrđenom pravu na podnošenje inicijative, prema kojem svako lice (fizičko i pravno) može osporiti ustavnost zakona i ustavnost i zakonitost bilo kojeg drugog propisa i opšteg akta. S druge strane obimna zakonodavna aktivnost, kojom se pravno uređuju oblasti koje su od interesa za život i rad, kako građana, tako i pravnih lica i drugih subjekata, u prethodnom periodu, nastavila se i tokom 2019. godine. Pored toga, primjena novih zakonskih rješenja, praćena je donošenjem niza novih podzakonskih akata.

Dosadašnja iskustva, broj i struktura primljenih predmeta u 2019. godini, potvrđuju sada već čitavu deceniju prisutnu tendenciju rasta stepena opterećenja Ustavnog suda novim predmetima po ustavnim žalbama. Poređenja radi, priliv novih predmeta kretao se od 119 u 2007. godini do 2231 u 2019. godini.

1. Podaci o novoprimaljenim predmetima

Ustavni sud je tokom 2019. godine primio 2231 predmet, što je neznatno manje (2,6%) u odnosu na 2018. godinu kada je broj primljenih predmeta iznosio 2291.

Od navedenog broja formiranih predmeta, 2154 čine predmeti po ustavnim žalbama, što je približno isto (0,3% manje) u odnosu na 2018. godinu, kada je broj tih predmeta iznosio 2161. Broj novoprimaljenih ustavnih žalbi, i u ovoj godini, predstavlja izuzetno visok broj primljenih ustavnih žalbi u toku jedne godine. Ustavni sud je identifikovao ustavne žalbe podnijete u tzv. tipskim predmetima u kojima već postoji ustanovljena praksa Ustavnog suda (ustavne žalbe različitih podnositelaca kojima se ističe povreda istog zajemčenog prava u istovrsnim postupcima), te se realno može očekivati efikasnije postupanje Ustavnog suda u tim postupcima.

S druge strane, u istom periodu, broj podnijetih inicijativa i predloga za ocjenu ustavnosti zakona je (29) smanjen je za 17%, a broj predmeta koji se odnosio na zahtjeve za ocjenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata (46) smanjen je za 36%. U izvještajnom periodu podnijeta su 2 predloga za rješavanje sukoba nadležnosti. Navedeno umanjenje broja primljenih predmeta, zajedno sa činjenicom da u ovoj godini nije bilo predmeta po izbornim žalbama, doprinijelo je da broj završenih predmeta bude veći za 30% nego broj primljenih predmeta, i istovremeno broj predmeta koji je prenijet u 2020 godinu, bude

smanjen za 16% u odnosu broj predmeta koji je ostao neriješen na početku 2019. godine, čime se stvaraju pozitivni uslovi da Ustavni sud u ovoj oblasti odlučuje blagovremeno i efikasno. Takođe, za ukazati je da, predmeti iz ranijih godina (2016. i 2017.) čine samo 16% od ukupnog broja predmeta u ovoj oblasti, što potvrđuje nastojanje Ustavnog suda da, osim ako drugačije ne nalažu izuzetne društvene okolnosti, predmete rješava po redoslijedu prispjeća.

U 2019. godini prisutna je tendencija smanjenja broja novih predmeta u oblasti normativne kontrole (zahtjevi za ocjenu ustavnosti i zakonitosti drugih opštih akata).

2. Podaci o ukupnom broju predmeta u radu

Ukupan broj predmeta koji su bili u radu tokom 2019. godine obuhvata predmete koji su na početku godine prenijeti iz ranijih godina kao neriješeni, kojih je bilo 2492 (72% više nego na početku 2018. godine kada ih je bilo 1404), kao i novoprimaljene predmete tokom 2019. godine – 2231, pa je u 2019. godini u radu bilo 4723 predmeta, što predstavlja do sada najveći broj predmeta u radu Ustavnog suda u toku jedne godine. Naime u toku 2018. godine, u odnosu na koju je u poređenju sa prethodnim godinama, konstatovano da je bilo najviše predmeta u radu – 3695, povećanje u 2019. godini izraženo u procentima iznosi 27%.

Struktura predmeta u radu je sljedeća:

- 96,6%, odnosno 3311 od ukupnog broja predmeta u radu, činile su ustavne žalbe (1492 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 1819 novoprimaljenih predmeta).
- 3,4%, odnosno 115 od ukupnog broja predmeta u radu, činili su predmeti iz svih ostalih ustavnosudskih nadležnosti (57 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 58 novoprimaljenih predmeta). Od ovog broja u radu su bila 76 predmeta u kojima je tražena ocjena ustavnosti zakona (47 iz ranijih godina i 29 predmeta primljenih u 2019. godini), 136 predmeta po zahtjevima za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa i drugih opštih akata (90 neriješenih predmeta iz ranijih godina i 46 nova predmeta), 3 predmeta po zahtjevima za rješavanje sukoba nadležnosti (1 neriješen iz ranijih godina i 2 nova predmeta). Predmeta označe »R«, bilo je 19.

3. Podaci o broju riješenih i neriješenih predmeta na kraju 2019. godine

Ustavni sud je u 2019. godini održao 12 sjednica Ustavnog suda, 11 sjednica Prvog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 16 sjednica Drugog vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, 11 sjednice Trećeg vijeća za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama i 29 sjednice Vijeća za rješavanje procesnih pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, na kojima je riješeno 1297¹ predmeta. Među riješenim predmetima su: 1197 predmeta u postupku po ustavnim žalbama, 97 predmet iz oblasti apstraktne kontrole (27 zakona i 70 drugih propisa i opštih akata) i 3 sukob nadležnosti.

U 2020. godinu prenijeta su ukupno 3426 predmeta i to: 3311 predmeta po ustavnim žalbama i 115 predmeta iz apstraktne kontrole (koje prema strukturi čini 49 zakona i 66 predmeta u kojima su osporeni drugi propisi i opšti akti).

Broj neriješenih predmeta na kraju 2019. godine povećan je za 37% u odnosu na podatke iz 2018. godine, kada je na kraju izvještajnog perioda ostalo neriješeno 2492 predmeta. Međutim, statistički podaci ukazuju da je povećanje broja neriješenih predmeta posljedica povećanja priliva predmeta, jer iz strukture neriješenih predmeta po godinama proizilazi da najveći broj predmeta čine neriješeni predmeti iz 2019. godine – 1877 predmeta.

Iz navedenih podataka proizilazi da je Ustavni sud riješio manji broj predmeta nego što ih je u istoj godini primio, odnosno da je povećan ukupan broj predmeta koji su u narednu godinu prenijeti kao nezavršeni.Ukupan broj završenih predmeta u 2019. godini je 1297, a Ustavni sud je u istom periodu primio 2231 predmet.

Broj riješenih predmeta u postupku po ustavnim žalbama u 2019. godini veći je za 11% u odnosu na prethodnu 2018. godinu.

Pored toga, opredjeljenje Ustavnog suda da po podnijetim ustavnim žalbama postupa prije svega prema redoslijedu njihovog prijema imalo je za rezultat smanjenje broja predmeta iz ranijih godina. Naime, na početku izvještajnog perioda neriješenih predmeta iz ranijih godina (2015., 2016., 2017. i 2018. godine) bilo je 2356, a na kraju 2019. godine 1492.

Broj riješenih predmeta iz oblasti kontrole ustavnosti i zakonitosti opštih pravnih akata (predmeti označke U-I i U-II) u izvještajnoj godini umanjen je za 21 predmet u odnosu na prethodnu godinu. Međutim

¹ Sud je u rješavanju ovih predmeta primijenio i načelo ekonomičnosti postupka spajajući istovjetne inicijative, predloge i ustavne žalbe u jedan predmet, tako da su predmeti okončani donošenjem 1299 odluka i rješenja.

za ukazati je da, iako je na izgled broj rješenih predmeta neznatno smanjen, broj donijetih odluka i rješenja (109) veći je za 4% nego u odnosu na 2018. godinu, kada je Ustavni sud u predmetima iz ove oblasti donio 105 odluka i rješenja, pri tom podaci ne obuhvataju završene predmete u kojima su donijeta rješenja o pokretanju postupka. Objasnjenje za navedenu razliku nalazimo u činjenici da je određeni broj veoma složenih predmeta u ovoj oblasti zahtijevao donošenje više odluka i rješenja u jednom predmetu, kao i praćenje izmjena osporenih akata. U okviru ovih nadležnosti (U-I i U-II): u meritorno riješenim predmetima oznake u U-I donijeto 19 odluka i rješenja (po podnijetim predlozima i inicijativama za ocjenu ustavnosti zakona); u predmetima oznake U-II - 46 odluka i rješenja (po podnijetim inicijativama za ocjenu ustavnosti i zakonitosti drugih propisa i opštih akata), a u u okviru označenih U-I 6 i U-II 24 rješenja procesnog karaktera. Polazeći od navedenih podataka, Ustavni sud je u ovoj oblasti u 69% predmeta odlučivao meritorno.

Ustavni sud je u 2019. godini u šest predmeta sâm pokrenuo postupak (*ex officio*) za ocjenu ustavnosti odredaba zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti pojedinih odredaba opštih pravnih akata i drugih propisa i donio odluku o prestanku njihovog važenja, u predmetima U-II 11/18 i 15/19, U-II 12/18 i 42/18, U-II 54/17 i U-II 71/18.

Potrebno je istaći da se u 2019. godini broj neriješenih predmeta povećao za 37%, posebno predmeta po ustavnim žalbama, što je, kako je već navedeno, posljedica velikog priliva predmeta iz ove nadležnosti.

Iz navedenog proizilazi da će Ustavni sud, u 2020. godini, morati da uloži dodatni napor u rješavanju priliva predmeta, imajući u vidu ukupan broj primljenih predmeta, koji je prosječno za 107% veći u odnosu na prethodne godine.

U 2019. godini riješeno je 17 zahtjeva sa ustavosudskom označkom »R«, dok je jedan ostao u radu, kao i pet zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

Sastavni dio Izvještaja o radu Ustavnog suda za 2019. godinu čini statistički pregled koji sadrži bliže podatke o strukturi predmeta prema nadležnostima Ustavnog suda, koji su izraženi u numeričkom i grafičkom obliku.

II PREGLED RJEŠAVANJA PREDMETA IZ USTAVNOSUDSKIH NADLEŽNOSTI

Tokom izvještajne godine riješeno je 100 predmeta iz oblasti apstraktne kontrole U-I, U-II i U-V (97 predmeta iz apstraktne kontrole i 3 sukoba nadležnosti), odnosno 46,5% ukupnog broja predmeta u radu iz oblasti apstraktne kontrole.

Struktura predmeta iz oblasti apstraktne kontrole koji su okončani donošenjem odluke ili rješenja o neprihvatanju inicijative, posmatrano prema vrsti osporenih akata, je sljedeća: zakoni - 19, akti ministarstava i drugih državnih organa - 3, akti lokalne samouprave – 36, ostali opšti akti pravnih subjekata (agencije, komore, privredna društva) - 7.

Odlučujući o podnijetim predlozima i inicijativama kojima je zatražena ocjena ustavnosti i zakonitosti, a u pojedinim predmetima i saglasnosti sa potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima, Ustavni sud je donio: 44 odluke o ukidanju odredbe/odredaba osporenog akta, 5 odluka o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta; 2 odluke o odbijanju prijedloga; 11 rješenja o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta i 14 rješenja kojima se ne prihvata inicijativa za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta i 30 rješenja o odbacivanju podneska zbog nepostojanja procesnih prepostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

U predmetima U-I 6/18 i U-I 7/19, podnositelj predloga za ocjenu ustavnosti i zakonitosti, bio je sud², jer se u postupcima koji su se vodili pred tim sudom, postavilo pitanje saglasnosti zakona s Ustavom, koji je u postupku pred sudom trebalo primijeniti, o kojima je Ustavni sud, saglasno odredbi člana 54. stav 3. Zakona o Ustavnom суду, odlučio u zakonskom roku od 45 dana.

1. Zakoni i drugi opšti akti Skupštine Crne Gore

Odlučujući tokom 2019. godine Ustavni sud je u predmetima u kojima su bile osporene odredbe zakona, donio: 5 odluka o ukidanju osporene odredbe zakona, 2 odluke o odbijanju predloga, 12 rješenja o neprihvatanju inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporene odredbe/odredaba zakona, 6 rješenja o odbacivanju inicijative ili predloga za ocjenu ustavnosti osporenih zakonskih odredaba zbog nedostatka procesnih prepostavki i 1 rješenje o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti pojedinih osporenih zakonskih odredaba³.

² Upravni sud Crne Gore

³ Grafički prikaz načina rješavanja predmeta klasifikacione oznake U-I i U-II u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta ove oznake nalazi se na strani 7. i 8. statističkog pregleda o radu Ustavnog suda koji čini sastavni dio ovog izvještaja.

Donoseći meritorne odluke, Ustavni sud je ukinuo odredbe zakona:

- Odredbu člana člana 66. stav 3. **Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata** ("Službeni list Crne Gore", br. 51/08., 34/11., 47/11., 35/13., 39/13. i 33/14.), Odluka U-I broj 13/16, od 29. januara 2019. godine;
- Odredbe čl. 9.a i 9.b, člana 9.d stav 2. alineja 3., čl. 9.e i 9.f i člana 10. st. 4. i 5. **Zakona o porezu na nepokretnosti** ("Službeni list Republike Crne Gore", broj 65/01. i "Službeni list Crne Gore", br. 75/10., 9/15. i 44/17.) Odluka U-I 12/15, od 28. februara 2019. godine;
- Odredba člana 145. stav 4. **Zakona o elektronskim komunikacijama** ("Službeni list Crne Gore", br. 40/13. i 2/17.) Odluka U-I 37/16 od 25. juna 2019. godine;
- Odredba člana 39. stav 2. **Zakona o Ustavnom суду Crne Gore** (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15.) Odluka U-I 2/19, od 18. jula 2019. godine;
- Odredba člana 119. stav 2. **Zakonika o krivičnom postupku** („Službeni list Crne Gore“, br. 57/09. i 49/10.), u dijelu koji glasi: „*a ako i poslije toga odbije da svjedoči, može se zatvoriti. Zatvor traje dok svjedok pristane da svjedoči ili dok njegovo saslušanje postane nepotrebno ili dok se krivični postupak završi, ali najduže dva mjeseca*“ Odluka U-I 34/18, U-III br.1970/18 i U-III br. 1987/18 od 27. septembra 2019. godine;

Ustavni sud je u predmetu U-I br. 28/18., na sjednici od 30. oktobra 2019. godine, pokrenuo postupak za ocjenu ustavnosti:

- Odredbe člana 48. stav 2. **Zakona o finansijskom lizingu**, faktoringu, otkupu potraživanja, mikrokreditiranju i kreditno-garantnim poslovima ("Službeni list Crne Gore", broj 73/17.)

2. Propisi i drugi opšti akti

2.1. Uredbe i drugi akti vlade

U predmetima ocjene ustavnosti i zakonitosti uredbi i drugih akata Vlade, Ustavni sud je donio 2 rješenja o pokretanju postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti: Uredbe o zvanjima, uslovima za sticanje zvanja i oznakama zvanja službenika obezbjeđenja u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija („Službeni list Crne Gore“, broj 62/16.) u predmetu U-II broj 59/18 i odredbe člana 2. tačka 14. stav 2. Odluke o visini mjesечne naknade za korišćenje pružnog pojasa i zemljišta koje pripada infrastrukturi i poslovnog prostora

(„Službeni list Crne Gore“, br. 47/14., 8/16. i 59/19.) u predmetu U-II 52/18 i 3 rješenja o odbacivanju inicijative.

2.2. Propisi i drugi akti ministarstava i drugih državnih organa

Ustavni sud je, u predmetima u kojima je osporena ustavnost i zakonitost opštih akata organa državne uprave, donio dvije odluke o ukidanju osporenog akta i 1 odluku o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti:

- Odluka U-II broj 22/16 od 29. januara 2019. godine, kojom se ukidaju tačka 3. podtačka 2. d) **Uputstva o načinu korišćenja elektronskih uređaja za identifikaciju birača**, ("Službeni list Crne Gore", br. 2/16. i 9/16.), koje je donijelo **Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore** i tačka 2. podtačka 2.6. **Pravila o radu biračkih odbora** ("Službeni list Crne Gore", broj 9/16.), koja je donijela **Državna izborna komisija**
- Odluka U-II 53/18 od 30. oktobra 2019. godine, kojom se ukida odredba člana 4. stav 2. **Pravilnika o bližem načinu i postupku priznavanja inostranog sertifikata o stečenoj stručnoj kvalifikaciji** ("Službeni list Crne Gore", broj 51/18.), koji je donijelo **Ministarstvo prosvjete i**
- Odluka U-II 47/16 od 28. novembra 2019. godine, kojom se utvrđuje da odredba člana 188. stav 2. **Sudskog poslovnika** (»Službeni list Crne Gore«, broj 65/16.), koji je donijelo **Ministarstvo pravde Crne Gore**, u vrijeme važenja, nije bila u saglasnosti sa Ustavom i zakonom.

Ustavni sud je u izvještajnom periodu donio i 1 rješenje o odbacivanju inicijative jer je osporeni akt prestao da važi.

2.3. Opšti akti organa lokalne samouprave

Među inicijativama kojima je tražena ocjena ustavnosti i zakonitosti akata organa lokalne samouprave dominiraju opšti pravni akti kojima je uređeno obavljanje komunalnih djelatnosti, stambeni odnosi, radni odnosi službenika i starješina organa lokalne samouprave, planiranje i izgradnja objekata, korišćenje građevinskog zemljišta, lokalne takse i naknade, kulturna dobra, porezi na nepokretnosti i dr.

Ustavni sud je u tim predmetima donio 34 odluke o ukidanju pojedinih odredaba ili osporenog akta u cijelini, 1 odluku o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti, 1 rješenje o neprihvatanju inicijativa, 2 rješenja o pokretanju postupka, dok je u 9 predmeta odbacio inicijative, zbog nedostatka procesnih prepostavki za vođenje postupka i odlučivanje.

Od toga broja Ustavni sud je u 25 predmeta donio odluke o ukidanju pojedinih odredaba odluka o korišćenju i naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva i putnog zemljišta na teritoriji 23 crnogorske opštine.

2.4. *Opšti pravni akti drugih subjekata*

U predmetima u kojima su inicijativama osporene odredbe granskih kolektivnih ugovora, statuta i drugih opštih pravnih akata privrednih društava i drugih pravnih subjekata, kao što su komore, agencije, udruženja penzionera, javne ustanove i javna preduzeća, banke i dr., kojima su uređena prava iz radnog odnosa, rješevanje stambenih potreba, pitanje sticanja članstva u subjektu, Ustavni sud je donio 3 odluke o ukidanju osporenih akata, 3 odluke o utvrđivanju neustavnosti i nezakonitosti osporenog akta, 1 rješenje kojim se ne prihvata inicijativa za ocjenu ustavnosti i zakonitosti osporenog akta i 10 rješenja o odbacivanju inicijativa zbog nedostatka procesnih prepostavki za vođenje postupka i odlučivanje i 6 rješenja o pokretanju postupka.

3. Odlučivanje u postupku po ustavnim žalbama

Kao što je kroz opšte podatke prikazano⁴, rješavanje predmeta po ustavnim žalbama, posljednjih godina predstavlja dominantnu nadležnost Ustavnog suda. Prosječan mjesecni priliv ustavnih žalbi, i ove godine, iznosio je oko 180.

Priliv ustavnih žalbi u 2019. godini, ostaje veoma visok kao i u 2018. godini, sa neznatnim smanjenjem od 0,3%. Predmeti iz ove nadležnosti predstavljaju oko 97% predmeta koje Ustavni sud ima u radu. Jedan od razloga za povećan broj predmeta iz ove nadležnosti je veliki broj novoprimaljenih ustavnih žalbi korisnika prava na naknade po osnovu rođenja troje ili više djece, koje su to pravo ostvarile na osnovu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti (976). Pred Ustavnim sudom se, kao i ranijih godina, osporavaju i odluke nadležnih sudova, donijete u postupku zaštite prava na suđenje u razumnom roku, i to ne iz razloga što zaštita nije pružena, već što podnosioci nijesu zadovoljni visinom dosuđene naknade za povredu tog prava. U izvještajnom periodu izjavljeno je 20 ustavnih žalbi kojima se osporavaju presude i rješenja označe

⁴ Grafički prikaz načina rješavanja predmeta klasifikacione oznake U-III u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta ove oznake nalazi se na strani 7.-17. statističkog pregleda o radu Ustavnog suda koji čini sastavni dio ovog izvještaja.

»TPZ«⁵. Odlukama kojima su usvojene ustavne žalbe, po prvi put u dosadašnjoj praksi Ustavnog suda, utvrđene su povrede prava na suđenje u razumnom roku iz člana 32. Ustava i člana 6. stav 1. Evropske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u krivičnim, građanskim i upravnim postupcima.

Tokom 2019. godine Ustavni sud je riješio 1197 predmeta po ustavnim žalbama, a 3311 ustavne žalbe ostale su neriješene. Broj riješenih predmeta iz ove nadležnosti veći je za 12%, u odnosu na prethodnu godinu, kada je riješeno 1068 predmeta. Ustavni sud je i u 2019. godini nastavio praksu rješavanja predmeta po ustavnim žalbama iz ranijih godina.

U predmetima po ustavnim žalbama Ustavni sud je donio 836 odluka, što u odnosu na ukupan broj riješenih predmeta⁶ iznosi 70%, dok je preostalih 354 (29%) predmeta riješeno odbacivanjem i, u malom broju, obustavljanjem postupka po ustavnoj žalbi (0,5%).

Ako se meritorne odluke analiziraju sa stanovišta ishoda postupka, dolazi se do zaključka da je u ovom periodu povećan (15%) broj odluka kojima je ustavna žalba usvojena i utvrđena povreda ljudskog prava i slobode. Naime, Ustavni sud je tokom 2019. godine donio 88 odluka o usvajanju ustavnih žalbi, što predstavlja 7,3% od ukupnog broja riješenih ustavnih žalbi, odnosno 10,5% od broja ustavnih žalbi koje su meritorno riješene. U preostalih 748 (89,5%) predmeta, u postupku po ustavnim žalbama, Ustavni sud je donio odluku kojom se ustavna žalba odbija, kao neosnovana.

U odlukama kojima su usvojene ustavne žalbe utvrđena je:

- povreda prava na ličnu slobodu (pritvor) i zakonitost lišenja slobode, iz odredaba člana 29. i član 30. i član 5. Konvencije – 16;
- povreda prava na pravično suđenje, iz odredbe člana 32. Ustava i člana 6. Konvencije -54;
- povreda prava na pravično suđenje i prava na imovinu, iz odredbe člana 32. Ustava i člana 6. Konvencije i Član 58. Ustava i član 1. Protokola 1 uz Konvenciju – 10;
- prepostavka nevinosti iz člana 35. Ustava i člana 6. stav 2. Konvencije - 1;
- povreda prava na poštovanje privatnog života, iz odredbe član 40. Ustava i člana 8. Konvencije – 1;
- zabrana torture i pravo na azil, iz odredbe člana 44. Ustava i član 3. Konvencije - 1;

⁵ U 2018. godini je bilo 10 ustavnih žalbi kojima su osporavane presude i rješenja označe „TPZ“.

⁶ Ovaj podatak dobijen je računanjem procenta od ukupnog broja riješenih predmeta, dok je podatak na strani 9. Statističkog pregleda dobijen u odnosu na ukupan broj odluka i rješenja iz ove nadležnosti.

- povreda prava na slobodu izražavanja iz odredaba člana 47. Ustava i člana 10. Konvencije – 1;
- povreda prava na imovinu iz odredaba člana 58. Ustava i člana 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju – 3.

Iz navedenih podataka se može zaključiti da je i dalje najčešće utvrđivana povreda prava na pravično suđenje, odnosno prava na "obrazloženu odluku", kao aspekta prava iz odredbe člana 32. Ustava i člana 6. Konvencije.

Posebnu grupu predmeta čine predmeti koji se odnose na zakonitost lišenja slobode (pritvor), iz odredaba čl. 29. i 30. Ustava i člana 5. Konvencije, koji saglasno odredbama člana 53. stav 2. tačka 4. Poslovnika Ustavnog suda Crne Gore⁷ imaju prioritet u razmatranju. U ovoj godini je, po tom osnovu, bilo ukupno 35 podnijetih ustavnih žalbi, što je za 40% više nego prethodne godine, od kojih je u 16 predmeta Ustavni sud usvojio ustavnu žalbu, dok je ostalih 19 ustavnih žalbi odbijeno. Od navedenih 16 usvajajućih odluka, Ustavni sud je u 7 predmeta usvojio ustavnu žalbu i utvrdio povedu ustavnih i konvencijskih prava. U 9 predmeta, u vrijeme donošenja odluke Ustavnog suda, prestalo je pravno dejstvo osporenog rješenja nadležnog suda kojim je produžen pritvor, pa je Ustavni sud saglasno odredbi člana 76. stav 2. Zakona o Ustavnom суду, tim odlukama utvrdio postojanje povrede prava u vrijeme važenja osporenog akta.

U građanskopravnoj oblasti donijeto je 46 odluka, u krivičnopravnoj oblasti 25, u oblasti upravnog prava 6, u prekršajnom postupku 2 i izvršnom postupku 5 odluka u kojima je podnosiocima ustavnih žalbi povrijeđeno neko od prethodno navedenih ustavnih prava. U najvećem broju ovih odluka, Ustavni sud je utvrdio povedu nekog od aspekata prava na pravično suđenje, iz odredbe člana 32. Ustava.

Kada su u pitanju odluke Ustavnog suda o odbijanju ustavne žalbe, u najvećem broju je ukazivano na povedu prava na pravično suđenje, svojinskih prava i prava iz radnog odnosa, prava na porodicu, prava na ličnu slobodu, zabranu povratnog dejstva propisa i dr. Veliki broj ustavnih žalbi odnosio se na privatno-pravne, imovinske sporove odnosno sporove koji nijesu vezani isključivo za organe vlasti. U tim predmetima se od Ustavnog suda zahtijevalo da poništi, ukine ili preinači osporene sudske odluke, ali isto

⁷ Član 53.

(1) Ustavni sud razmatra predmete prema redoslijedu njihovog prijema.

(2) Izuzetno, Ustavni sud razmatra sljedeće vrste predmeta kao prioritetne: .

4. predmeti koji se odnose na povedu dostojanstva ličnosti, lišenje slobode, pritvor i poštovanje ličnosti (čl. 28., 29., 30., 31. Ustava), odnosno povedu prava na život, zabranu mučenja, zabranu ropstva i prinudnog rada i prava na slobodu i sigurnost (čl. 2, 3, 4, i 5. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda);

tako i da sasluša predložene svjedočke, da odredi zadatak sudskim vještacima, da utvrdi pravo svojine podnositaca na nepokretnostima, da vrati nacionalizovanu imovinu i slično, što je u nadležnosti sudova, a ne Ustavnog suda.

Ustavni sud je u fazi prethodne kontrole ustanove žalbe, u kojoj se ispituje da li su ispunjene procesne pretpostavke da se po podnijetoj ustanovnoj žalbi vodi postupak i donese meritorna odluka, ispitao 2154 ustanovne žalbe, a na procesni način, rješenjem o odbacivanju ustanovne žalbe, okončao 348 predmeta. Zabrinjava činjenica, na koju Ustavni sud godinama ukazuje, da je nedopustivo veliki broj ustanovnih žalbi, koje ne ispunjavaju pretpostavke za vođenje postupka, izjavljen od strane punomoćnika, advokata.

Ako se uzme u obzir da su u 2019. godini 51% ukupno podnijetih ustanovnih žalbi, u ime podnositaca, izjavili njihovi punomoćnici, Ustavni sud primjećuje da i pored toga što se postupci po ustanovnim žalbama vode već od 2007. godine i što je Ustavni sud na Internet stranici objavio Obrazac sa upustom za popunjavanje ustanovne žalbe, veliki broj advokata i dalje ne pravi razliku između ustanovne žalbe, kao posebnog pravnog sredstva za zaštitu Ustavom zajemčenih ljudskih prava i sloboda, i redovnih i vanrednih pravnih sredstava, koja se izjavljuju u postupcima pred redovnim sudovima, te podneskom označenim kao ustanovna žalba traže da Ustavni sud postupa kao instancioni sud. Ustanovne žalbe, često, ne sadrže propisane podatke, nijesu svojeručno potpisane, ili uz podnesak ustanovne žalbe nije dostavljen osporeni akt, specijalno punomoćje za podnošenje ustanovne žalbe i dr., što dodatno opterećuje rad Vijeća za rješavanje procesnih pretpostavki za meritorno odlučivanje o ustanovnim žalbama, a nepostupanje po nalogu Ustavnog suda za uređenje podneska za pravnu posljedicu ima odbacivanje ustanovne žalbe.

Imajući u vidu da se supsidijarna zaštita ljudskih prava i sloboda zajemčenih Evropskom konvencijom ostvaruje putem predstavke Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu, važno je napomenuti da je u 2019. godini Evropski sud, u predmetima koji se odnose na Crnu Goru, proglašio nedopuštenim 442 predstavke i donio 3 presude.

III POSTUPANJE DRŽAVNIH ORGANA PO ZAHTJEVIMA USTAVNOG SUDA

Učesnici u postupku, saglasno odredbi člana 34. Zakona o Ustavnom sudu, dužni su da u ostavljenom roku dostave Ustavnom суду traženu dokumentaciju, podatke i obaveštenja, i mogu dati odgovor, odnosno mišljenje na navode i dokaze sadržane u predlogu, inicijativi, ustavnoj žalbi i žalbi.

Ustavni sud je i u toku 2019. godine, postupajući na osnovu odredbe člana 33. stav 1. Zakona o Ustavnom суду, dostavljao na odgovor podnijete predloge i inicijative za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti zakona, odnosno saglasnosti zakona s Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Državni organi, od kojih su traženi odgovori, mišljenja, dokumentacija, podaci i druga obaveštenja u postupku pred Ustavnim sudom dostavljali su odgovore na zahtjev Ustavnog суда.

Ustavni sud zapaža da je Skupština Crne Gore, shodno obavezi koja proizilazi iz odredbe člana 34. stav 1. Zakona o Ustavnom суду, kao donosilac zakona koji se u značajnom broju osporavaju pred Ustavnim судом, na zahtjev Ustavnog суда, dostavljala tražene odgovore, što ranijih godina nije bio slučaj.

IV ORGANIZACIONI OBICI RADA USTAVNOG SUDA

Položaj i nadležnosti, kao i osnove postupanja Ustavnog suda, zasnovane su na odredbama Ustava i Zakona o Ustavnom sudu, a unutrašnja organizacija, način rada i druga pitanja od značaja za rad Ustavnog suda, bliže su uređeni Poslovnikom o radu Ustavnog suda⁸, koji je Ustavni sud, nakon donošenja novog Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore⁹ uskladenog sa Amandmanima na Ustav, donio 28. decembra 2015. godine. Primjena Poslovnika u Ustavnom sudu započela je u februaru 2016. godine.

1. Sjednice Ustavnog suda i vijeća

Rad Ustavnog suda, u skladu s Ustavom, Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovnikom Ustavnog suda u 2019. godini odvijao se na sjednicama Ustavnog suda i sjednicama vijeća.

Pored toga, Ustavni sud je u 2019. godini, donio odgovarajuće akte iz oblasti javnih nabavki i finansijskog poslovanja.

Na sjednicama Ustavnog suda razmatrani su i predlozi pravnih stavova u vezi pojedinih ustavnopravnih pitanja u konkretnim predmetima, usvojeni opšti pravni akti, kao i razmatrana druga pitanja, u skladu sa Zakonom i Poslovnikom.

2. Redakcionala komisija

Redakcionala komisija, kao stalno radno tijelo Ustavnog suda, u 2019. godini je u 1297 predmeta utvrdila konačan tekst odluke i rješenja usvojenih na sjednici Ustavnog suda, odnosno na sjednici vijeća Ustavnog suda.

3. Normativna djelatnost Ustavnog suda

Ustavni sud je u toku 2019. godine, usvojio redovne godišnje dokumente:

- Godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu, Su br. 120/19, od 21. februara 2019. godine;
- Zahtjev za sredstvima programskog budžeta Ustavnog suda Crne Gore za 2020. Su br. 589/19 od 9. septembra 2019.godine;
- Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta Ustavnog suda Crne Gore za 2019. godinu, od 16. aprila 2019. godine i

⁸ „Službeni list Crne Gore“, broj 7/16.

⁹ „Službeni list Crne Gore“, broj 11/15.

- Odluku o određivanju predsjednika i članova vijeća Ustavnog suda i rasporedu poslova po vijećima za 2019. godinu, od 20. decembra 2019. godine.

V JAVNOST RADA USTAVNOG SUDA

Ustavni sud je u izvještajnom periodu obavljao aktivnosti koje su se odnosile na informisanje javnosti, interno obavještavanje, rad po zahtjevima za slobodan pristup informacijama¹⁰ od javnog značaja i saradnju sa drugim državnim organima i institucijama.

Javnost je informisana o radu i odlučivanju Ustavnog suda na sjednicama Suda i sjednicama vijeća i drugim aktivnostima, kao što je saradnja sa ustavnim sudovima drugih država, sa međunarodnim organizacijama, kroz organizovanje i učešće na stručnim skupovima o pitanjima ustavosudske teorije i prakse i posjeta Ustavnom sudu.

Redovno informisanje javnosti, kao i do sada, omogućeno je: objavljinjem odluka Ustavnog suda u „Službenom listu Crne Gore“, objavljinjem dnevnog reda i vremena održavanja sjednica Ustavnog suda i drugih važnih informacija o radu Ustavnog suda na internet stranici Ustavnog suda: www.ustavnisud.me. Web sajt omogućava građanima jednostavnije praćenje novosti i dešavanja u vezi s aktivnostima Ustavnog suda, download anonimizovanih odluka, moderniji prikaz sadržaja, olakšano pretraživanje i pristup informacijama, a posebno je značajna mogućnost pretrage digitalizovanih sudskeh odluka Ustavnog suda od osnivanja i pretrage presuda Evropskog suda za ljudska prava.

Na internet stranici Ustavnog suda blagovremeno su, nakon završetka sjednica, istog dana, objavljinana saopštenja o ishodu odlučivanja u svakom pojedinačnom predmetu. Osim toga, u cilju opširnijeg informisanja javnosti, odluke u predmetima koji su imali širi društveni značaj objavljinane su u cjelini na internet stranici Ustavnog suda Crne Gore: u dijelu: „Izbor odluka“.

Javnost rada Ustavnog suda obezbjeđivana je i u postupanju Ustavnog suda po zahtjevima za slobodan pristup informacijama od javnog značaja. Tokom 2019. godine zahtjeve su podnosi građani, mediji, nevladine organizacije i druga udruženja. O svim podnijetim zahtjevima odlučeno je u zakonom propisanom roku.

Objavljinjem vijesti na internet stranici Ustavnog suda javnost je informisana i o posjetama Ustavnog suda Crne Gore. Redovno su objavljinane i vijesti o učešću predsjednika i sudija Ustavnog suda u radu naučnih i stručnih skupova i sastancima sa predstvincima međunarodnih organizacija.

¹⁰ U izvještajnom periodu riješeno je 5 zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

VI MEĐUNARODNA SARADNJA

U 2019. godini Ustavni sud Crne Gore je nastavio međunarodnu saradnju sa drugim ustavnim sudovima, međunarodnim fondacijama, evropskim organizacijama, posebno sa Savjetom Evrope i njegovim institucijama: Evropskim sudom za ljudska prava i Venecijanskom komisijom.

1. Saradnja sa Savjetom Evrope

Delegacija Ustavnog suda Crne Gore prisustvovala je svečanoj sjednici i seminaru Evropskog suda za ljudska prava povodom otvaranja nove sudske godine. Tema seminara bila je: "Jačanje povjerenja u pravosuđe" sa četiri podteme "Imenovanje, unaprijeđenje i razriješenje sudija", "Strategija za izgradnju povjerenja i odgovornosti drugih organa vlasti u poboljšanju i zaštiti sudstva", "Presude i izdvojena mišljenja – komplementarnost i tenzije" i "Protokol 16".

U Parizu je, 12. i 13. septembra 2019. godine, održana Konferencija predsjednika najviših sudova država članica Savjeta Evrope, a povodom šestomjesečnog mandata predsjedavanja Francuske Komitetom ministara Savjeta Evrope,

Na Konferenciji su razmatrane sljedeće teme: pravo na djelotvoran pravni lijek pred nezavisnim i nepristrasnim sudom; veza između nacionalnih sudova i Evropskog suda za ljudska prava, kao i sloboda izražavanja i njen odnos sa pravom na privatni i porodični život.

Nastavljena je saradnja sa Venecijanskom komisijom. Oficir za vezu prisustvovao je XVIII sastanku Zajedničkog savjeta Venecijanske komsije i konferenciji na temu „Nazavisnost pravosuđa i uloga ustavnih sudova“, koji je održan u Rimu, 23-25. maja 2019. godine.

Ustavni sud, kao i u prethodnim godinama, nastavio je da dostavlja svoje odluke Venecijanskoj komisiji, za potrebe info baze CODICES o ustavnoj praksi, koja sadrži najznačajnije odluke ustavnih i pravosudnih tijela svih država članica Venecijanske komisije, na engleskom i francuskom jeziku, da dostavlja izvode iz odluka Ustavnog suda za bilten i elektronsku bazu podataka Venecijanske komisije, kao i da priprema i dostavlja odgovore na postavljena pitanja Ustavnog suda o nacionalnoj regulativi i praksi u vezi različitih pitanja.

Evropski sud u Strazburu pridaje veliku važnost dijalogu sa nacionalnim sudovima. Uspostavljanje Mreže najviših sudova (SCN) 2015. godine, imalo je za cilj da obogati taj dijalog i na taj način poboljša zajedničku primjenu Konvencije razmjenom znanja o sudskoj praksi i drugim pravnim pitanjima. Ustavni sud Crne Gore, postao je član mreže u maju 2017. godine. Uz pomoć Jurisconsulta i SCN tima, razvila se

efikasna mreža za dijeljenje informacija sa aktivnim članstvom, koje sad broji 89 sudova iz 40 država. Održavanje stalnog kontakta sa Sudom odvija se između *focal pointa* nacionalnih sudova i registra suda u Strazburu. Taj rad je od presudnog značaja za ispunjenje misije SCN-a. Ustavni sud Crne Gore, u izvještajnom periodu, dostavio je 9 odgovora, kao doprinos izradi komparativnih studija. U 2019. godini unaprijeđena je saradnja s Evropskim sudom i *focal point* Ustavnog suda prisustvovao je Trećem zajedničkom sastanku Mreže u Strazburu, 16. i 17. juna 2019. godine i pohađao jednomjesečnu obuku u Evropskom sudu, u septembru i oktobru 2019. godine.

Ustavni sud Crne Gore je, u 2019. godini, nastavio saradnju sa Programskom kancelarijom Savjeta Evrope u Podgorici u okviru „Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku (FILL)“ i novog projekta Horizontalnog programa II: Unapređenje procesnih prava u pravosudnom sistemu Crne Gore.¹¹ U okviru aktivnosti projekta izređena je Analiza o uticaju odluka Ustavnog suda na rad redovnih sudova, koja je predstavljena 26. februara 2019 i koja sadrži preporuke za unapređenje dijaloga između Ustavnog suda i redovnih sudova. Nakon predstavljene Analize održana su dva Okrugla stola Ustavnog suda i Vrhovnog suda.

U okviru aktivnosti projekta organizovana je jednomjesečna obuka u Evropskom sudu za ljudska prava za jednog savjetnika Ustavnog suda Crne Gore. Organizovano je i nekoliko okruglih stolova i regionalnih Konferencija u Podgorici, Tirani, Skoplju i Sarajevu, na kojima su učestvovali predstavnici Ustavnog suda Crne Gore.

2. Regionalna saradnja

Ustavni sud Crne Gore nastavio je saradnju sa ustavnim sudovima susjednih država: Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Kosovo, Republike Sjeverne Makedonije, Republike Srbije i Republike Slovenije.

U 2019. godini održane su dvije regionalne konferencije uz podršku Međunarodne fondacije za međunarodno pravnu saradnju (IRZ). Prvu regionalnu konferenciju organizovao je Ustavni sud Crne Gore u Podgorici, u junu 2019. godine, na temu „Podjela i ravnoteža vlasti - nezavisnost ustavnih sudova“. Domaćin druge regionalne konferencije bio je Ustavni sud Bosne i Hercegovine i održana je u Tesliću, oktobra 2019. godine, na temu: „Sloboda vjeroispovijesti u ustavno sudskoj praksi“. Razmjena iskustava,

¹¹ Pored Ustavnog suda, korisnici novog projekta su i: Vrhovni sud / sudovi, Vrhovno državno tužilaštvo / tužilaštva, Ministarstvo pravde, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštву, Zastupnik Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava, Advokatska komora, pravni fakulteti, nevladine organizacije koje se bave ljudskim pravima.

prakse, mišljenja na slične pravne izazove sa kojima se suočavaju ustavni sudovi susjednih država značajno je olakšana podrškom IRZ-a.

Delegacija savjetnika Ustavnog suda Republike Kosovo boravila je u studijskoj posjeti Ustavnom sudu Crne Gore, od 10. do 12. juna 2019. godine, u cilju razmjene iskustava i dobre prakse sa predstvincima Ustavnog suda Crne Gore, na temu položaja i odgovornosti savjetnika ustavnog suda; odnosa između sudija i ustavosudskih savjetnika, kao i komunikacije između ustavnih sudova i međunarodnih institucija.

U oktobru 2019. godine, delegacija Ustavnog suda Crne Gore učestovovala je na Konferenciji na temu „Osiguravanje vladavine prava i zaštita ljudskih prava kroz ustavosudske mehanizme: izazovi XXI vijeka“, koja je organizovana u Prištini, povodom obilježavanja deset godina rada Ustavnog suda Republike Kosova.

3. Međunarodne konferencije i savjetovanja

Predsjednik i sudije Ustavnog suda učestvovali su na značajnim međunarodnim konferencijama ustavnog sudstva u Španiji, Francuskoj, Rusiji, Litvaniji, Ukrajini, Poljskoj. Uspješno je nastavljena i Ljetnja škola u organizaciji Ustavnog suda Republike Turske na kojoj tradicionalno učestvuju savjetnici Ustavnog suda.

4. Međunarodne fondacije i ambasade

Ustavni sud Crne Gore nastavio je dugogodišnju saradnju sa Njemačkom fondacijom za međunarodno pravnu saradnju (IRZ).

U organizaciji Aire centra i Civil Rights Defenders, delegacija Ustavnog suda učestovала je u radu Šestog regionalnog foruma o vladavini prava za Jugoistočnu Evropu, koji je održan u 22. i 23. marta 2019. godine, u Dubrovniku na temu “Prava djeteta i Evropska konvencija o ljudskim pravima”.

Uspješno je nastavljena saradnja sa Ambasadom SAD-a, Ambasadom SR Njemačke, Delegacijom Evropske Unije u Podgorici i dr.

VII SARADNJA SA DRUGIM DRŽAVnim ORGANIMA, USTANOVAMA I ORGANIZACIJAMA

Kao i prethodnih godina, Ustavni sud je u ostvarivanju svojih nadležnosti saradivao sa drugim državnim organima u pitanjima od interesa za očuvanje i jačanje ustavnosti i zakonitosti i zaštitu zajamčenih ljudskih prava i sloboda, a u okviru toga i sa Zastupnikom Države Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava.

VIII USLOVI RADA USTAVNOG SUDA

Uslovi rada i radni prostor u kojem Ustavni sud funkcioniše dugi niz godina ne ispunjavaju potrebne standarde imajući u vidu prirodu i značaj poslova koji se u okviru svih devet nadležnosti obavljaju u Ustavnem суду. Nedostatak radnog prostora predstavlja dodatan problem prilikom popune upražnjenih radnih mesta u Službi Ustavnog suda.

Razvoj, održavanje i nesmetano funkcionisanje CMS/DMS (*case management system/document management system*) Ustavnog suda, preko kojeg se odvija cijelokupan rad Ustavnog suda, od prijema i raspodjele novih predmeta, preko postupanja u predmetima, do vođenja evidencije o sjednicama, razvođenja okončanih predmeta, redakcijske obrade i otpremanja predmeta, iziskuje konstantno ulaganje u informacioni sistem. Evidentno je uvećanje korisničkih podataka koji se pohranjuju u sistem, a koji moraju biti dnevno operativni i adekvatno zaštićeni. Stoga su, pored redovnih aktivnosti na održavanju korisničkih računara i sistema, njihove funkcionalnosti i operativnosti, započete i druge brojne aktivnosti od značaja za rad i unapređenje informacionog sistema, kao i opreme.

Su br. 396/20-30

jun 2020. godine

P o d g o r i c a

PRESJEDAVAJUĆI SUDIJA

Desanka Lopičić, s.r.